

RIJEČ UREDNICE

Anali za povijest odgoja vol. 14 za 2015. godinu donose ukupno 12 priloga razvrstanih u šest rubrika. Članke i rasprave počinjemo s člankom **Marka Pranjića** o sustavu odgoja i obrazovanja u Ateni, iznimno važnoj temi za razumijevanje razvoja odgoja i obrazovanja na europskom tlu.

Mitsutoshi Inaba analizirao je godišnje školske izvještaje i izvještaje o završenoj nastavi Učiteljske škole u Sarajevu u doba Austro-Ugarske Monarhije kako bi istražio sadržaje pedagoško-psihološke grupe predmeta. Pedagoška izobrazba sarajevskih učiteljskih kandidata temeljila se, kao i u hrvatskim učiteljskim školama toga razdoblja, na udžbeniku Stjepana Basaričeka.

Vrijednost i važnost školskih spomenica za istraživanje lokalne školske i kulturne povijesti ilustrira članak **Katarine Aladrović-Mehandžija** koja je analizirala 22 spomenice slavonskobrodskoga kraja koje se čuvaju u Državnom arhivu u Slavonskom Brodu. Mnoge od njih, ističe autorica, vane za restauracijom. Možda ovaj prilog potakne prvi korak u smjeru njihove zaštite i lakše dostupnosti istraživačima, a to je digitalizacija.

Domagoj Štefančić je na temelju arhivskoga gradiva istražio rad osnovnih i srednjih škola na područjima Republike Hrvatske pod upravom pobunjenih Srba u okviru "Republike Srpske Krajine" od 1991. do 1995. godine.

Posljednji prilog u rubrici *Članci i rasprave* bavi se pedagogijom Bauhausa odnosno jednom od najpoznatijih europskih avangardnih umjetničkih škola. **Lucija Vrljičak** daje pregled djelovanja škole u kontekstu modernizacijskih procesa u Europi krajem 19. i početkom 20. stoljeća.

Prisjetili smo se našeg dragog profesora Vladimira Mužića (1925. – 2012.) u povodu 90. obljetnice rođenja. Mužićevu biografiju i bibliografiju priredila je **Ana Sekulić-Majurec**, a **Štefka Batinić** je za ovu prigodu dodala neke biografske zanimljivosti te uredila i dopunila bibliografiju novim bibliografskim jedinicama. **Milan Matijević** se prisjetio druženja i suradnje s profesorom Mužićem.

U rubrici *Povjesna građa* donosimo rad **Sonje Gaćina Škalamera** u kojem daje povijesni kontekst nastanka, opis i sažeti prikaz autografa učitelja Josipa Herovića s kraja 18. stoljeća koji se čuva u Arhivskoj zbirci Hrvatskoga školskog muzeja. U nastavku slijedi prijepis rukopisa s rječnikom manje poznatih riječi i izraza.

Izložbenu i pedagošku djelatnost Hrvatskoga školskog muzeja u 2015. godini prikazala je **Marijana Bračić**. Donosimo i prikaze triju knjiga: **Sonja Gaćina Škalamera** predstavila je autobiografiju učitelja i etnografa Mijata Stojanovića *Sgode i nesgode moga života* koju su prema rukopisu, koji se čuva u Arhivskoj zbirci Hrvatskoga školskog muzeja, priredili Dinko Župan, Stanko Andrić i Damir

Matanović, a zajednički objavili Hrvatski institut za povijest, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje i Hrvatski školski muzej. **Sanja Nekić** prikazala je knjigu Ante Vukasovića *Likovi istaknutih hrvatskih pedagoga*, objavljenu u nakladi Školskih novina, te monografiju u povodu 50. obljetnice Osnovne škole Gornje Vrapče i 150 godina školstva u Vrapču.

Od ovog broja uvodimo dvostruku numeraciju godišta, pa uz 14. godište *Anala* navodimo i 38. godište *Zbornika za povijest školstva i prosvjete* čiji su *Anali* jedan od sljednika, a o čemu je nešto više bilo riječi u prošlogodišnjem broju *Anala*. Posljednji 24. broj/godište *Zbornika* objavljen je 1991. godine, no zbog diskontinuiteta u izlasku *Anala* nemamo 48. nego 38. godište *Zbornika*.

Zahvaljujemo svim autorima i suradnicima koji su doprinijeli realizaciji *Anala za povijest odgoja*, vol. 14 za 2015. godinu.

Štefka Batinić